

ZMIANY W PRAWIE PRACY - CZ. 2

Wprowadzenie rozwiązań ułatwiających pracującym rodzicom godzenie życia zawodowego z rodzinnym (dyrektywa rodzicielska)

Ministerstwo
Sprawiedliwości

KATOWICE
dla odmiany

Spis treści

Spis treści.....	2
1. Wstęp.....	3
2. Dłuższy urlop rodzicielski.....	4
3. Wysokość zasiłku macierzyńskiego.....	4
4. Urlop ojcowski.....	4
5. Elastyczny czas pracy rodziców dzieci do lat ośmiu	5
6. Dodatkowa ochrona związana z rodzicielstwem	5
7. Dodatkowy bezpłatny urlop opiekuńczy	6
8. Zwolnienie od pracy w związku z siłą wyższą	6
9. Dodatkowe przerwy w czasie pracy.....	6
Stowarzyszenie Na rzecz Poradnictwa Obywatelskiego DOGMA - informacje	7

1. Wstęp

W ostatnich 2 dekadach model pracy kształtowany był przede wszystkim przez postępującą globalizację i wymóg konkurencyjności. Wyznacznikami wartości pracy stały się efektywność i produktywność. Prowadziło to do stale rosnącego tempa pracy i presji na jej dalszą intensyfikację. Na naszych oczach rynek pracy podlega głębokiej transformacji. Wpływ na zmiany na rynku pracy wywarły pandemia, rosnąca inflacja, znaczne spowolnienie gospodarcze, niepewność geopolityczna ale także przededefiniowanie pracy związane z potrzebą większej elastyczności zatrudnienia, przeniesienie większego akcentu na tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju zawodowego oraz coraz większe znaczenie zachowania równowagi między życiem prywatnym i zawodowym.

Wchodzą w życie dwie duże nowelizacje kodeksu pracy:

1) jedna obowiązuje od 07.04.2023r. dotyczy pracy zdalnej i badania trzeźwości pracowników

2) druga obowiązuje od 26.04.2023r. i wdraża do kodeksu pracy unijne dyrektywy:

- w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej, (dyrektywa work-life balance)
- w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów (dyrektywa rodzicielska)

To odpowiedź na zmieniające się trendy na rynku pracy, a także wprowadzenie rozwiązań ułatwiających pracującym rodzicom godzenie życia zawodowego z rodzinnym.

Przedstawiamy drugą część przewodnika po najważniejszych zmianach.

2. Dłuższy urlop rodzicielski

Urlop rodzicielski ma ulec **wydłużeniu o 9 tygodni** (jego wymiar wzrośnie z 32 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka i 34 tygodni w przypadku porodu mnogiego do – odpowiednio – 41 i 43 tygodni).

Ten dodatkowy czas w praktyce będzie dedykowany ojcom, tzn. do wykorzystania jedynie przez ojca, bez możliwości przeniesienia urlopu na matkę.

Urlop ten będzie możliwy do wykorzystania w maksymalnie pięciu częściach do końca roku, w którym dziecko ukończy szósty rok życia.

3. Wysokość zasiłku macierzyńskiego

Zmianie ulegnie również wysokość zasiłku macierzyńskiego. Przepisy unijne zakładają wprowadzenie **70% zasiłku za cały okres trwania urlopu rodzicielskiego dla obojga rodziców.**

Jeśli jednak w ciągu 21 dni od dnia porodu pracownica złoży stosowny wniosek, wówczas **podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego za cały okres urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego wyniesie 81,5%.**

4. Urlop ojcowski

Urlop ojcowski dostępny będzie krócej – ojcowie będą mogli skorzystać z dwutygodniowego urlopu nie przez 24 miesiące od miesiąca narodzin dziecka, a **jedynie przez 12 miesięcy.**

5. Elastyczny czas pracy rodziców dzieci do lat ośmiu

Nowe przepisy mają zagwarantować pracownikom wychowującym dzieci do lat ośmiu elastyczny czas pracy, a także niemożność zlecenia pracy w nocy, wysyłania na delegacje czy ustalania nadgodzin bez zgody pracownika.

Za elastyczną organizację pracy uważa się m.in.

- pracę zdalną,
- ruchomy czas pracy,
- indywidualny rozkład czasu pracy,
- weekendowy system czasu pracy,
- system skróconego tygodnia pracy,
- przerywany czas pracy.

6. Dodatkowa ochrona związana z rodzicielstwem

Ustawodawca podniósł wiek dziecka (z 4 do 8 lat) dający prawo do pewnych uprawnień pracowniczych. Pracownika wychowującego takie dziecko nie będzie można bez jego zgody zatrudniać w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w systemie przerywanego czasu pracy ani delegować poza stałe miejsce pracy. Rodzice małych dzieci zyskają lepszą ochroną przed zwolnieniem. Nowe przepisy jednoznacznie przewidują, że pracownicy będą chronieni przed zwolnieniem nie tylko np. w okresie urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, ale już od momentu złożenia wniosku o takie wolne na opiekę nad dzieckiem. Dodatkowe wolne zyskają też pracownicy, którzy nie są rodzicami małych dzieci.

7. Dodatkowy bezpłatny urlop opiekuńczy

Dodatkowy bezpłatny urlop opiekuńczy będzie przysługiwał pracownikom, którzy muszą zaopiekować się dzieckiem lub innym członkiem rodziny (np. rodzicem, mężem lub żoną). Ma on być udzielany na wniosek pracownika i trwać **maksymalnie pięć dni w ciągu roku**.

Co ważne, bliska osoba nie musi być członkiem rodziny — wystarczy, że pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

8. Zwolnienie od pracy w związku z siłą wyższą

Kolejne dodatkowe dwa dni wolnego będzie można zyskać, korzystając ze zwolnienia z pracy z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem lub innym istotnym wydarzeniem, jeżeli niezbędna jest natychmiastowa obecność pracownika. **Zwolnienie od pracy będzie można wykorzystać w dniach (dwa dni rocznie) lub w godzinach (16 godzin)**. Urlop ten jest płatny w wysokości 50% podstawowego wynagrodzenia.

9. Dodatkowe przerwy w czasie pracy

Nowelizacja Kodeksu Pracy wprowadza także **dwie dodatkowe przerwy wliczane do czasu pracy (oprócz jednej podstawowej)**. Z drugiej przerwy, trwającej 15 minut, będą mogli skorzystać pracownicy, których dobowy wymiar pracy wynosi minimum 9 godzin. Prawo do skorzystania z trzeciej przerwy – również 15-minutowej – dotyczyć będzie osoby, które pracują dłużej niż 16 godzin w ciągu doby.

Stowarzyszenie Na rzecz Poradnictwa Obywatelskiego DOGMA - informacje

Potrzebujesz pomocy prawnej?

Masz pytania, wątpliwości?

Obawiasz się o swoje prawa?

Umów się na bezpłatną poradę z doradcą Stowarzyszenia "DOGMA" i dowiedz się, jak w pełni korzystać ze swoich praw!

Nie zwlekaj! Popraw swoją sytuację! Nie wstydź się zwrócić o pomoc! Dzięki bezpłatnym poradom prawnym i obywatelskim Twoja sytuacja może jedynie ulec poprawie.

Zadzwoń i zapisz się na darmową poradę prawną!

Wykaz punktów z aktualnymi numerami telefonów do zapisów można znaleźć na stronie internetowej: <http://www.dogma.org.pl>

Dodatkowe informacje można uzyskać również pod numerem infolinii:
79 88 69 599.

Zachęcamy do śledzenia naszego profilu na Facebooku oraz kanału YouTube.

PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ PROWADZONE PRZEZ STOWARZYSZENIE "DOGMA"

- **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 3 MOPS** ul. Oblatów 24
- **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 5 MOPS** ul. Dębowa 16c
- **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 2 MOPS** ul. Warszawska 42
Porady są udzielane od poniedziałku do piątku od 16.00 do 20.00

PUNKTY NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO PROWADZONE PRZEZ STOWARZYSZENIE "DOGMA"

- **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9 MOPS** ul. Krakowska 138
- **Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 MOPS** ul. Łętowskiego 6a
- **Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS** ul. Wojewódzka 23
Porady są udzielane od poniedziałku do piątku od 16.00 do 20.00

PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ I MEDIACJI

Miejska Izba Wytrzeźwień w Katowicach ul. Macieja 10

Poniedziałek - piątek 16.00 - 20.00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach ul. Andrzeja 10

Poniedziałek - piątek 15.00 - 19.00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach ul. Świdnicka 35a

Poniedziałek - piątek 16.00 - 20.00

Miejski Dom Kultury w Katowicach ul. Hallera 28

Poniedziałek - piątek 11.00 - 15.00

Miejski Dom Kultury w Katowicach ul. Markiecki 44a

Poniedziałek - piątek 9.00 - 13.00

ZAPISY NA PORADY

- **telefonicznie** - pod numerem telefonu: **32 259-37-36**
w godzinach pracy urzędu
- **elektronicznie** - poprzez stronę: <https://zapisy-np.ms.gov.pl>

Ministerstwo
Sprawiedliwości

KATOWICE
dla odmiany